

Wielkie podróże - wokół książki "Afryka dzika" Ł. Wierzbickiego

Porozmawiamy o podróżach. Poznamy niezwykłego Polaka – podróżnika, który rowerem objechał całą Afrykę. Dowiemy się, jak Kazimierz Nowak spędził święta Bożego Narodzenia w czasie swojej podróży po Afryce. Dowiemy się, co to jest reportaż. Będziemy analizować tekst opowiadania szukając w nim cech reportażu.

Wielkie podróże - wokół książki "Afryka dzika" Ł. Wierzbickiego

Karta pracy 1 - Porozmawiamy o podróżach. Poznamy niezwykłego Polaka – podróżnika, który rowerem objechał całą Afrykę.

Grupa wiekowa - klasa 3

Boże Narodzenie na pustyni

Fragment książki Łukasza Wierzbickiego pt. „Afryka Kazika”

Nastał grudzień. W Polsce o tej porze roku prószy śnieg, mróz skuwa lodem jeziora, dzieci bawią się, lepiąc bałwana i rzucając śnieżkami, a gdy zbliżają się święta Bożego Narodzenia, ludzie wieszają ozdoby na choinkach, śpiewają kolędy, składają sobie życzenia i obdarowują bliskich upominkami.

Ilustracja do tekstu:

Zima w Polsce. Pogoda, wg opisu, ulepiony bałwan. Fragment domu z dużym oknem przez które widać ludzi, choinkę, prezenty...

Tymczasem ja, wyobraźcie sobie, obozuję samotnie pośród bezludnej pustyni Kalahari i tylko gorący wiatr wyje pośród krzewów, szarpie płótnem namiotu i sypie piaskiem. W Afryce nawet zimą jest gorąco i praży słońce.

Tak nie może być! Wprawdzie jestem daleko od domu, na pustyni i zupełnie sam, ale święta nie mogą mnie przecież w tym roku ominąć – postanowiłem.

Zabrałem się do pracy. Ze sznurka i zdjęć, które wiozłem ze sobą, oraz pamiątek, które dostałem od napotkanych po drodze ludzi, przygotowałem ozdoby i rozwiesiłem je na rosnącym obok namiotu afrykańskim drzewku. Z kawałka drewna wystrugałem scyzorykiem aniołka i zawiesiłem go na najwyższej gałęzi.

- Spójrz, staruszk, czyż nie piękne mamy drzewko świąteczne?! – powiedziałem z dumą w kierunku leżącego opodal roweru, po czym roznieciłem ognisko i zagotowałem w czajniku wodę na herbatę. Dodałem do niej zerwane z pustynnego krzewu aromatyczne owoce. Następnie z mąki, rodzynek i orzechów upiekle na ogniu placek. Skromny posiłek, ale jednak świąteczny. Ze swych nerek wyjrzały ciekawskie surykutki, zwabione zapachem mych wypieków. Gdy na niebie rozbłysła pierwsza gwiazdka, zjadłem uroczystą kolację, po czym zacząłem śpiewać na głos kolędę.

„Wśród nocnej ciszy... głos się rozchodzi...” – poniósł się śpiew przez afrykańskie pustkowia.

Zaciekawiona śpiewem przybiegła rodzina pawianów, przysiadła opodal ogniska i wpatrywała się niczym zaczarowana w obwieszone ozdobami drzewko – czegoś takiego jeszcze na pustyni nie widziano.

Siedziałem w tym niezwykłym towarzystwie do późnej nocy i pisałem listy, spisując świąteczne życzenia dla bliskich w Polsce. Tęskno mi było do żony i dzieciaków, choć przecież na brak towarzystwa narzekać nie mogłem – wokół okruszków placka krzątała się wesoła gromada surykatek, zając z apetytem moje wypieki. Niech też wiedzą, że jest Boże Narodzenie! „Wesołych Świąt życzy Kazik!”.

Ilustracja do tekstu: pustynia, noc, gwiazdy, namiot, ognisko przy nim mężczyzna podobny do Kazimierza Nowaka, krzaczek ozdobiony zdjęciem i aniołkiem, wokół surykatki i pawiany

Kazimierz Nowak – polski podróżnik. Był pierwszym człowiekiem na świecie, który przebył samotnie kontynent afrykański z północy na południe i z powrotem. Wędrował pieszo, rowerem, konno czółnem oraz na wielbłądzie.

Ćwiczenie 1

Jak nazywało się czółno, którym Kazimierz Nowak płynął po rzekach Afryki? Czyje nosiło imię?

Uwagi metodyczne

Materiały dydaktyczne:

książka pt. „Afryka Kazika” autorstwa Łukasza Wierzbickiego, Wydawnictwo bis, Warszawa 2012; mapa Afryki (np. z książki) i ciekawostki o Kazimierzu Nowaku.

<http://www.kazimierznowak.pl>

<http://gdynia-chylonia.mojeosiedle.pl/viewtopic.php?t=31101>

1. Czytanie fragmentu tekstu

Każdy indywidualnie czyta fragment tekstu „Boże Narodzenie na pustyni”, z książki Łukasza Wierzbickiego „Afryka Kazika” (Bis, Warszawa 2012) (strona 67 od „Nastał

grudzień... do ...obdarowują bliskich upominkami).

2. Ćwiczenia w rozumieniu tekstu

Uczniowie opowiadają o tym, jak „wygląda” grudzień w kraju, w którym mieszkają i o tym, jak przygotowują się mieszkańcy tego kraju do świąt.

3) Słuchanie opowiadania nauczyciela

Nauczyciel opowiada o sławnym Polaku, podróżniku – Kazimierzu Nowaku. Ilustruje opowiadanie zdjęciami, mapą podróży po Afryce, prezentacją, filmem...

Czas: 50 – 60 minut

Karta pracy 2 - Dowiemy się, jak Kazimierz Nowak spędził święta Bożego Narodzenia w czasie swojej podróży po Afryce

Boże Narodzenie na pustyni (c.d.)

Fragment książki Łukasza Wierzbickiego pt. „Afryka Kazika”

(...) Tymczasem ja, wyobraźcie sobie, obozuję samotnie pośród bezludnej pustyni Kalahari i tylko gorący wiatr wyje pośród krzewów, szarpie płótnem namiotu i sypie piaskiem. W Afryce nawet zimą jest gorąco i praży słońce.

Tak nie może być! Wprawdzie jestem daleko od domu, na pustyni i zupełnie sam, ale święta nie mogą mnie przecież w tym roku ominąć – postanowiłem.

Zabrałem się do pracy. Ze sznurka i zdjęć, które wiozłem ze sobą, oraz pamiątek, które dostałem od napotkanych po drodze ludzi, przygotowałem ozdoby i rozwiesiłem je na rosnącym obok namiotu afrykańskim drzewku. Z kawałka drewna wystrugałem scyzorykiem aniołka i zawiesiłem go na najwyższej gałęzi.

- Spójrz, staruszk, czyż nie piękne mamy drzewko świąteczne?! – powiedziałem z dumą w kierunku leżącego opodal roweru, po czym roznieciłem ognisko i zagotowałem w czajniku wodę na herbatę. Dodałem do niej zerwane z pustynnego krzewu aromatyczne owoce. Następnie z mąki, rodzynek i orzechów upiekłem na ogniu placek. Skromny posiłek, ale jednak świąteczny. Ze swych nerek wyjrzały ciekawskie surykatki, zwabione zapachem mych wypieków. Gdy na niebie rozbłysła pierwsza gwiazdka, zjadłem uroczystą kolację, po czym zacząłem śpiewać na głos kolędę.

„Wśród nocnej ciszy... głos się rozchodzi...” – poniósł się śpiew przez afrykańskie pustkowia.

Zaciekawiona śpiewem przybiegła rodzina pawianów, przysiadła opodal ogniska i wpatrywała się niczym zaczarowana w obwieszone ozdobami drzewko – czegoś takiego jeszcze na pustyni nie widziano.

Siedziałem w tym niezwykłym towarzystwie do późnej nocy i pisałem listy, spisując świąteczne życzenia dla bliskich w Polsce. Tęskno mi było do żony i dzieciaków, choć przecież na brak towarzystwa narzekać nie mogłem – wokół okruszków placka krzątała się wesoła gromada suryratek, zającując z apetytem moje wypieki. Niech też wiedzą, że jest Boże Narodzenie! „Wesołych Świąt życzy Kazik!”.

Ilustracja do tekstu: pustynia, noc, gwiazdy, namiot, ognisko przy nim mężczyzna podobny do Kazimierza Nowaka, krzaczek ozdobiony zdjęciem i aniołkiem, wokół surykatki i pawiany

Ćwiczenie 2

Zaznacz, które polskie tradycje związane ze świętami Bożego Narodzenia udało się zachować na pustyni Kazimierzowi Nowakowi? Znajdź w tekście fragmenty potwierdzające Twój wybór.

☐ ułożenie sianka pod obrusem

☐ uroczysta kolacja

☐ wypatrywanie pierwszej gwiazdki

☐ dzielenie się opłatkiem

☐ ubieranie choinki

☐ udział w pasterce

☐ prezenty

☐ przyjęcie nieproszonych gości

☐ wieszanie aniołków na choince

☐ Prawidłowa odpowiedź D

☐ wieszanie bombek na choince

☐ śpiewanie kolęd

☐ składanie życzeń

Ćwiczenie 3

Wymień materiały, z których Kazimierz Nowak zrobił świąteczne ozdoby.

Ćwiczenie 4

Wymień składniki, z których Kazimierz Nowak zrobił świąteczny posiłek.

Uwagi metodyczne

Materiały dydaktyczne:

książka pt. „Afryka Kazika” autorstwa Łukasza Wierzbickiego, Wydawnictwo bis, Warszawa 2012; mapa Afryki (np. z książki) i ciekawostki o Kazimierzu Nowaku.

<http://www.kazimierznowak.pl>

<http://gdynia-chylonia.mojeosiedle.pl/viewtopic.php?t=31101>

1. Czytanie tekstu opowiadania

Każdy indywidualnie czyta tekst opowiadania „Boże Narodzenie na pustyni”

2. **Rozmowa** o świętowaniu Bożego Narodzenia w różnych miejscach na świecie
3. **Praca z tekstem.** Wyszukiwanie w tekście polskich tradycji bożonarodzeniowych.
4. Przygotowywanie projektów oryginalnych ozdób choinkowych. Nazywanie materiałów potrzebnych do ich wykonania.

5. **Ćwiczenia w pisaniu.** Redagowanie prostej instrukcji wykonania ozdoby choinkowej.

Czas: 50 – 60 minut

Karta pracy 3 - Dowiemy się, co to jest reportaż. Będziemy analizować tekst opowiadania szukając w nim cech reportażu.

Jak napisać reportaż?

Co to jest reportaż?

Reportaż to opowieść o prawdziwych wydarzeniach. Opowieść jest wiarygodna wtedy, kiedy dokładnie w niej widać, że autor osobiście był, widział, poznał i teraz wszystko opowiada czytelnikom.

Kim jest reporter?

To ktoś, kto był w miejscu o którym opowiada, widział zdarzenia, rozmawiał z ludźmi i opisuje tą historię dla innych.

Ja poznamy, że czytamy reportaż?

- Reporter używa języka codziennego, jakby opowiadał historię.
- Historia jest prawdziwa, a reporter był tam osobiście, jego słowa są wiarygodne.
- Reporter wyraża swoje emocje, ale nie komentuje zdarzeń. Komentarz zostawia czytelnikom.

Ćwiczenie 5

Czy opowiadanie „Boże Narodzenie na pustyni” można nazwać reportażem? Przygotuj argumenty do dyskusji.

Ćwiczenie 6

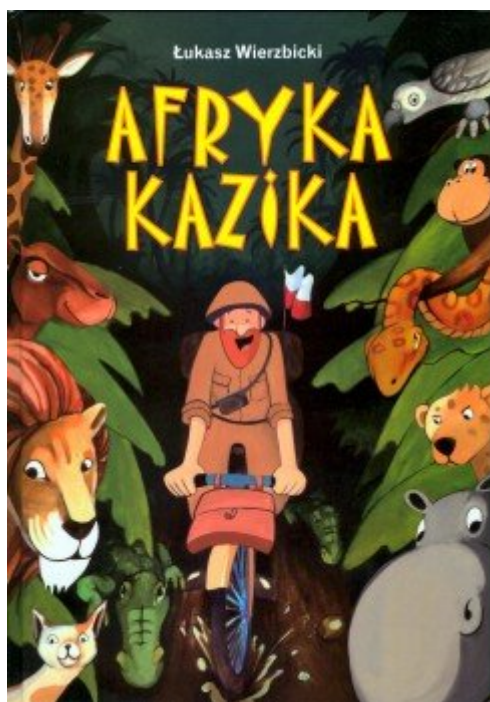
Wypisz z tekstu wyrażenia codzienne, potoczne.

Ćwiczenie 7

Podkreśl w tekście fragmenty, w których autor wyraża swoje emocje.

Ćwiczenie 8

Przeczytaj książkę

“Gdy ruszysz przed siebie, na pewno spotka cię coś ciekawego...”

Uwagi metodyczne:

Materiały dydaktyczne:

książka pt. „Afryka Kazika” autorstwa Łukasza Wierzbickiego, Wydawnictwo bis, Warszawa 2012; mapa Afryki (np. z książki) i ciekawostki o Kazimierzu Nowaku.

<http://www.kazimierznowak.pl>

<http://gdynia-chylonia.mojeosiedle.pl/viewtopic.php?t=31101>

1. **Cechy reportażu** - praca w grupach
2. **Czytanie tekstu opowiadania** i wyszukiwanie w nim cech reportażu.
3. **Dyskusja** , czy książka Afryka Kazika, to zbiór reportaży?
4. **Praca z tekstem**. Wyszukiwanie w tekście polskich tradycji bożonarodzeniowych.
5. Przygotowywanie projektów oryginalnych ozdób choinkowych. Nazywanie materiałów potrzebnych do ich wykonania.

Czas: 50 – 60 minut